

A 39. Nemzetközi Matematikai Diákolimpia Tajvan fővárosában, Taipei-ben került megrendezésre, 1998. július 10–21. között. A résztvevő országok száma 76 volt, ennél csak a tavalyi, argentínai olimpián volt nagyobb a létszám. 62 ország vett részt teljes (hattagú) csapattal, a többi ország esetében az alábbi felsorolásban zárójelben feltüntettem a tényleges csapatlétszámot. Íme a résztvevő országok listája:

Argentína, Ausztrália, Ausztria, Azerbajdzsán (5), Belorusszia, Belgium, Bosznia-Hercegovina, Brazília, Bulgária, Ciprus (4), Csehország, Dánia, Dél-Afrika, Dél-Korea, Észtország, Finnország, Franciaország, Fülöp-szigetek (4), Görögország, Grúzia, Hollandia, Hongkong, Horvátország, India, Indonézia (5), Irán, Írország, Izland, Izrael, Japán, Jugoszlávia, Kanada, Kazahsztán, Kirgizsztán (5), Kolumbia, Kuba (1), Kuvait (3), Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg (2), Macedónia, Makaó (5), Malajzia, Magyarország, Marokkó, Mexikó, Moldova (2), Mongólia, Nagy-Britannia, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Örményország, Paraguay (5), Peru (3), Portugália, Románia, Spanyolország, Sri Lanka (1), Svájc, Svédország, Szingapúr, Szlovákia, Szlovénia, Tajvan, Thaiföld, Törökország, Trinidad és Tobago, Új Zéland, Ukrajna, Uruguay, USA, Venezuela (2), Vietnam.

Nagyon sajnálatos, hogy Kína nem tudott részt venni; így az utóbbi évek legeredményesebben szereplő csapatát nélkülözte a verseny.

A lebonyolítás a szokásos volt: két egymás utáni napon 3-3 feladatot kellett megoldani négy és fél – négy és fél óra alatt. Mindegyik feladat helyes megoldása 7 pontot ért, egy versenyző tehát maximálisan 42 pontot szerezhett, egy ország (hattagú) csapata pedig legfeljebb 252 pontot. A verseny végeztével a 31–42 pontot elért versenyzők első díjat, a 24–30 pontot elérték második díjat, míg a 14–23 pontot szerzők harmadik díjat kaptak.

A magyar versenyzők eredménye az alábbi volt:

Lippner Gábor, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium IV. osztályos tanulója 39 ponttal;

Terpai Tamás, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium III. osztályos tanulója 33 ponttal;

Lukács László, a miskolci Földes Ferenc Gimnázium III. osztályos tanulója és

Gyenes Zoltán, a budapesti Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium II. osztályos tanulója pedig egyaránt 31 ponttal *első díjat nyertek*.

Zubcsék Péter Pál, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium IV. osztályos tanulója 27 ponttal;

Kun Gábor, a budapesti Piarista Gimnázium IV. osztályos tanulója pedig 25 ponttal *második díjat nyertek*.

Az „éremtáblázaton” tehát sikerült megismételni a tavalyi bravúros szereplést: 4 aranyérem, 2 ezüstérem. A (nem-hivatalos) csapatversenyben is kiválóan szerepelt a magyar csapat: a résztvevő 76 ország között a 3. helyen végzett (holtversenyben az Egyesült Államokkal). Íme a nemzetek közötti (nem-hivatalos) pontverseny élmézőnye:

1. Irán 211 ponttal; 2. Bulgária 195; 3–4. Magyarország és USA 186; 5. Tajvan 184; 6. Oroszország 175; 7. India 174; 8. Ukrajna 166; 9. Vietnam 158; 10. Jugoszlávia 156; 11. Románia 155; 12. Dél-Korea 154; 13. Ausztrália 146; 14. Japán 139; 15. Csehország 135; 16. Németország 129; 17–18. Nagy-Britannia és Törökország 122; 19. Belorusszia 118; 20. Kanada 113; 21. Lengyelország 112; 22–23. Horvátország és Szingapúr 110; 24. Izrael 104; 25. Hongkong 102 ponttal.

A magyar csapat vezetője *Pelikán József* (Eötvös Loránd Tudományegyetem), helyettes vezetője *Dobos Sándor* (Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Gimnázium) volt. A versenyzők felkészítéséért *Reiman Istvánt* és Dobos Sándort illeti köszönet.

Az olimpia megszervezése a legtöbb tekintetben – apróbb hibáktól eltekintve – elfogadható volt, azonban a koordinálással kapcsolatban sok csapatnak – köztük a legjobbaknak – súlyos panaszai voltak. (*Koordinálásnak* azt az eljárást nevezzük, amellyel a rendező ország által felkért matematikusok biztosítják, hogy valamennyi versenyzőnek ugyanarra a feladatra adott (rész)megoldása azonos mércével kerüljön elbírálásra.) Pozitívumként említhetem viszont, hogy a tajvaniak is megismételték azt a tavaly Argentínában először látott gesztust, hogy az eredményhirdetés után néhány órával készen volt és kiosztásra került az eredménylistákat, fényképeket és a feladatszövegeket (mégpedig valamennyi, az Olimpián használt – számszerint 47 – nyelven) tartalmazó, könyv alakú kiadvány.

A fojtó, párás hőség miatt csak olyan szabadtéri programok jöttek szóba, ahol az idő nagy részét légkondicionált buszban tölti az ember. Részünk volt viszont egy egyedülálló élményben: látogatást tehattünk a világ egyik legcsodálatosabb múzeumában, a National Palace Museumban, az 5000 éves kínai kultúrát és civilizációt bemutató, lélegzetelállító gazdagságú gyűjteményben.

Az első matematikai diákolimpiát Románia rendezte 1959-ben. A következő évi, jubileumi diákolimpia (éppen erre való tekintettel) ismét Romániában, Bukarestben kerül megrendezésre, 1999. július 10–22. között.

Pelikán József

Magyar–román közös olimpiai felkészítő tábor

A mi csapatunkhoz hasonlóan a román csapat is általában az élmézőnyben végez a Nemzetközi Matematikai Diákolimpiákon. Ráadásul felkészülési rendszerünk is hasonló: 3 hét edzés az olimpia előtt (majd még 1 hét pihenés az elutazásig). Mindezt és a két ország szomszédságát figyelembe véve javasoltam a tavalyi (argentínai) olimpián a román csapat vezetőjének, hogy a 3 hetes felkészülésből 1 hetet töltsön együtt a két csapat – bizonyára tanulhatunk egymás erős pontjaiból.

Így jött létre idén június 21–28. között az első magyar–román közös „edzőtábor”. Mi utaztunk a híres romániai

hegyi üdülőhelyre, Sinaia-ba: a hattagú olimpiai csapat mellett a tartalékként kijelölt Végh László, a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium III. osztályos tanulója és a két kísérő tanár: Dobos Sándor és jómagam. A közös felkészülésben román részről a hattagú olimpiai csapat és több tanár vett részt.

Délelőttönként két másfélórás előadás volt, az egyiket egy román, a másikat egy magyar tanár tartotta. A cél az volt, hogy a csapattagok olyan témákról halljanak, amelyek matematikaként is érdekesek és olimpiai feladatok megoldásában is jól használhatók. Délutánonként az előző napon kiosztott feladatok megoldása került megbeszélésre (mindez persze angol nyelven).

Az elgondolás hasznosnak bizonyult: szemben a „hagyományos”, napi egy délelőtti tréninggel, itt a diákok éjjelnappal együtt voltak és matematikával foglalkozhattak. (Persze, volt pl. pingpongozás is, és ne felejtjük el, hogy ekkor zajlott a foci-VB.) Jutott még idő a sajátos érdekességű sinaiai Peleş-kastély, az egykori román királyok nyári rezidenciája megtekintésére is, továbbá drótkötélpályás kirándulást tettünk egy Sinaia fölé magasodó, 2000 méteres hegy tetejére.

Úgy tűnik, az ötlet bevált; folytatás jövőre Magyarországon.

Pelikán József